

La Traüna - la bassa de la Traüna - la perxada del castanyer - can Toni - camí de can Mitjaner - can Coloreda - pista de la Gronxadora - camí dels Esqueis de Bovilar - les Vernedes - la Traüna

Recorregut 2,5 km d'anada i tornada

Desnivell 120 m de pujada

Durada 50 min. sense comptar les aturades

Edat recomanada A partir dels 6 anys

Destaquem L'alzina centenària de can Toni

Recomanacions Porteu cantimplora, botes de muntanya i capelina.
A l'estiu, cal incloure gorra.
A la tardor, deixeu créixer la gran quantitat de bolets, i deixeu que la fauna s'alimenti d'agllans i castanyes.

itineraris de natura LA TRAÜNA

1. Els entorns de la Traüna
2. El veïnat de França
3. La serra de Navall
4. La Tordera
5. La vila del Montseny
6. Sant Martí del Montseny
7. Fontmartina
8. Sant Marçal i la Tordera
9. L'obaga de les Agudes
10. Les Agudes
11. Santa Fe i el Turó de l'Home
12. Matagalls

2

el veïnat de França LA TRAÜNA

L'itinerari enllaça el conjunt de masies del Montseny que formen l'anomenat Veïnat de França, situades als vessants occidentals del Turó de l'Home, al terme municipal de Fogars de Montclús.

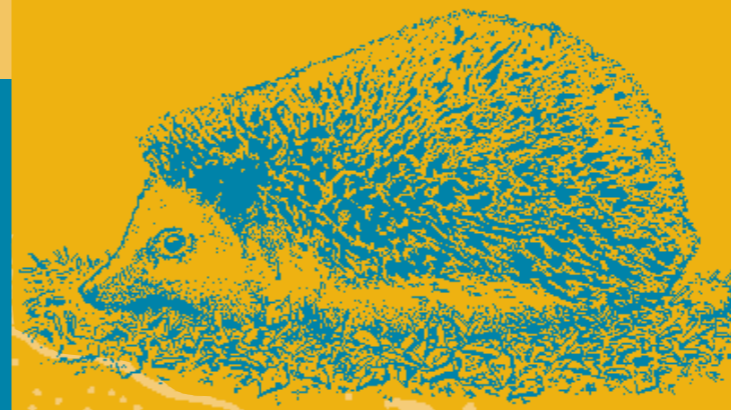
El camí travessa antics camps de conreu de les diferents masies, envoltats d'un bosc dens, l'alzinar muntanyenc, atapeït d'arbusts i mates, com el bruc, el ginestell, la bruguerola i la roja. De tant en tant, trobem una clapa de castanyers amb algun exemplar centenari.

Les masies que formen aquest veïnat són can Toni, can Coloreda, can Mitjaner, can Satanàs (en runes), les Vernedes i la Traüna.

Antigament, aquestes masies estaven molt estretament relacionades ja que les feines de pagès es feien col·lectivament dins del veïnat, com la matança del porc, la baixada setmanal al mercat o segar i batre.

Els dies de festa també es trobaven. Habitualment els diumenges, a missa i, a les tardes, la gent jove feia gresca, jugaven a cartes o xerraven mentre pelaven el blat de moro. Per la Festa Major de Fogars, de la Costa o del Montseny es trobaven amb gent d'altres municipis, i era molt coneguda la processó fins a l'ermita de Sant Marçal, per Pasqua Granada.

En cas d'una urgència, les masies es comunicaven entre si d'una forma ràpida i original: penjaven uns draps de colors a la teulada per notificar que tenien una vaca malalta o que no podien baixar a vendre la llet. Tot un món de comunicacions i relacions del passat que ens ofereix aquest bonic itinerari.

fixa't

La bassa de la Traüna i els seus habitants
Les perxades de castanyers
La cabana dels carboners
Els ocells del bosc
Les alzines i castanyers monumentals
L'estructura de la masia
Les plantes aromàtiques
El paisatge
Les plantes del sotabosc
Les maduixeres
El grèvol, una planta protegida
Les castanyes

castanyer

En conveni amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient

Dolors Almeda 1-3 local 8 08940 Cornellà de Llobregat
Tel.93 474 46 78 Fax 93 377 73 44
acc@esplai.org www.esplai.org

La Traüna (730 m)

Situats a la porta d'entrada de la casa, veiem, davant nostre, unes escales que pugen al prat i a l'era. Sense pujar-les, resseguim el mur de pedra, en direcció SE, al costat de la casa. De seguida, trobem un corriol en direcció E, entre alzines i algun roure, i discorre entre dues feixes de la Traüna. El corriol, al final de la feixa gran, s'endinsa en el bosc i, uns metres més endavant, trobem una cruïlla. Prenem el camí que puja en direcció SE i, passant a la dreta del dipòsit, continuem pujant.

5 min. La bassa de la Traüna (750 m)

Antigament, aquesta bassa proporcionava aigua a la casa de pagès. Recollia l'aigua d'una mina que pertanyia a la Traüna i, mitjançant un rec, la portava al safareig de la casa i a la cuina. També servia per abeurar el bestiar i per regar els camps. Actualment ens permet observar el animalons que hi viuen. deixem la bassa a la dreta i continuem el camí que puja en direcció Est.

7 min. La perxada del castanyer (750 m)

A pocs metres de la bassa, ens trobem amb un castanyer en forma de perxada, testimoni d'una forma d'explotació forestal molt estesa al Montseny. Consisteix a tallar arran de terra

el tronc principal de l'arbre i deixar créixer els rebrots, llargs i drets, anomenats perxes.

Aquest castanyer, que té aproximadament una dotzena de perxes força altes, deixa un forat a la soca, on podem entrar i passar una estona escoltant els sons del bosc. Atesa la tranquil·litat de l'indret, segur que escoltem algun dels ocells més característics d'aquestes contrades, com el pit-roig, la merla, el tudó o el gaig.

Deixem la perxada a l'esquerra i pugem pel marge, en direcció E, per agafar la pista que hi ha més amunt. Seguim la pista a mà dreta, en direcció sud. El camí planeja i l'alzinar es barreja amb més perxades de castanyers. La neteja del bosc ha deixat a la vista una antiga cabana, feta amb pedra seca, on segurament es refugiaven els carboners.

El camí continua i, al bosc, trobem alguna alzina surera barrejada amb les alzines i roures. Passada una pujada veiem can Toni, amb la seva alzina centenària. Una forta baixada ens porta a una feixa abandonada, al final de la qual trobem la pista que prové del Montseny i que ens apropa a can Toni.

A la pujada, al peu del camí trobem l'alzina vella que supera el centenar d'anys. Ens hi apropem i ens situem sota el seu brançatge per reposar i gaudir de la seva immensitat.

Abandonem la pista i, per un corriol, accedim a can Toni.

15 min. Can Toni (810 m)

Aquesta masia, avui mig abandonada, manté alguns dels trets característics de les masies catalanes. Podem observar, des de fora, la façana principal amb el rellotge de sol. Uns petits corrallets que recollien els petits animals domèstics tanquen el pati central. A l'exterior observem la cisterna d'aigua i un pou, ara tapat i abandonat. També trobem els corrallets exteriors, on estarien les ovelles, els porcs i alguna vaca.

Unes escales de fusta ens apropen a la feixa de sobre la casa on encara es conreen cereals.

Seguim el camí en direcció SE i a pocs metres, a la dreta, retrobem la pista que hem abandonat just abans d'arribar a l'alzina de can Toni. El camí continua i arribem a una zona on l'ambient és més ombrívol i fresc, format per joves i atapeïdes alzines. Més enllà, un camí a la dreta porta a un camp de conreu.

20 min. Camí de can Mitjaner (830 m)

Arribem a una cruïlla de camins. Prenem el camí de l'esquerra, en direcció N, que ens porta cap a can Coloreda i la resta de cases del veïnat. Deixem de banda el camí de la dreta, que travessa el sot del canyadell i mena a can Mitjaner i la serra de Navall.

Després de caminar uns metres, trobem un trencall i deixem de banda el camí que s'enfila a la dreta. Nosaltres seguim pel camí de l'esquerra, molt més fressat.

Passat un camí a l'esquerra que baixa als camps, trobem una clariana. En aquestes zones obertes acostumen a créixer les plantes aromàtiques, que tenen un elevat contingut en essències acumulades en fulles i tiges. Són plantes molt apreciades a la cuina i, antigament, també s'empraven com a plantes medicinals. Destaquen la farigola (un bon desinfectant) i el cap d'ase (amb propietats digestives i calmant de tos i refredats). La ginesta groga i perfumada també hi és present.

25 min. Can Coloreda (850 m)

Casa recentment reformada, rodejada de camps de conreu, que encara conserva la bassa que proporcionava aigua a la casa i que avui està poblada per uns quants carpins de color taronja. Des de la casa contemplem una esplèndida visió del Montseny: a l'esquerra, el llom de la serra de Navall; just al davant, la vall de la Tordera i el cim més alt del pla de la Calma, el puig Drau (1344 m), i, a la dreta, els vessants del Matagalls. Amb el mapa i la brúixola, podem identificar els elements del paisatge.

Abandonem la casa i continuem el camí que planeja en direcció NW; en pocs minuts arribem al sot de can Satanàs. La humitat de l'indret queda reflectida en la vegetació del marge del torrent: pollancre, verns i algun roure ja més apartat denoten el canvi de les condicions ambientals. Passat el sot, veiem can Satanàs, casa en runes i envaïda per la vegetació.

Arribem a una cruïlla, deixem la pista que puja a la dreta i continuem per la que davalla travessant l'alzinar.

30 min. Pista de la Gronxada (815 m)

El nostre camí s'uneix a la pista de la Gronxada, que mena cap a la zona alta del vessant de les Agudes, passant per la font de Gallina i el sot Mal, i enllaçant amb la pista cap a l'Alberg del puig i l'ermita de Sant Marçal. Nosaltres continuem camí avall, en direcció W.

Observem les plantetes que voregen el camí: el bruc d'escombres, el bruc boal, la bruguerola, l'estepa borrera, el ginestell i la falguera comuna. Si ens endinsem al bosc, entrarem a l'alzinar muntanyenc, molt ben constituït en aquesta zona, amb un sotabosc format per arç blanc, grèvol, roja, lligabosc atlàntic, escorodònia, viola boscana, marxívol i falzia negra. Es diferencia de l'alzinar litoral, que és molt més ric en arbustos i lianes. També trobem alguns castanyers, però aquests no estan explotats en perxades.

Uns metres més endavant, trobem una pista que s'afegeix a la dreta, però nosaltres continuem pel camí que, suaument, continua baixant.

40 min. Camí dels Esqueis de Bovilar (750 m)

El camí descriu un revolt tancat i ens trobem amb la pista que, passant pels Esqueis de Bovilar, prové de les Illes, la Tordera, i enllaça amb la pista de Sant Marçal.

Continuem en direcció SW pel camí que davalla suaument i, a la dreta, trobem la tanca de la finca de les Vernedes.

Si anem amb els ulls ben oberts, podem veure com les petites maduixeres donen, a finals de primavera, el seu exquisit fruit.

Deixem de banda, a l'esquerra, un camí que puja i ens apropa a can Toni.

45 min. Les Vernedes (725 m)

Ens trobem amb l'entrada de la finca de les Vernedes. Abandonem la pista principal, que va baixant fins trobar la carretera, i prenem la pista que, a l'esquerra, ens duu a la Traüna. Travessem la cadena que impedeix el pas dels vehicles i pugem cap a la casa.

50 min. La Traüna (730 m)

Ja als voltants de la casa, al marge esquerre, trobem tres castanyers monumentals, plantats al primer terç del segle XIX, que ens donen la benvinguda.

Els castanyers fan unes flors molt poc vistoses a l'estiu i a la tardor maduren els seus fruits. Aquests estan embolcallats per una cúpula espinosa que s'anomena pelló i que reté i protegeix unes tres castanyes en el seu interior fins que maduren.

Finalment, arribem a l'escola de natura de la Traüna.